

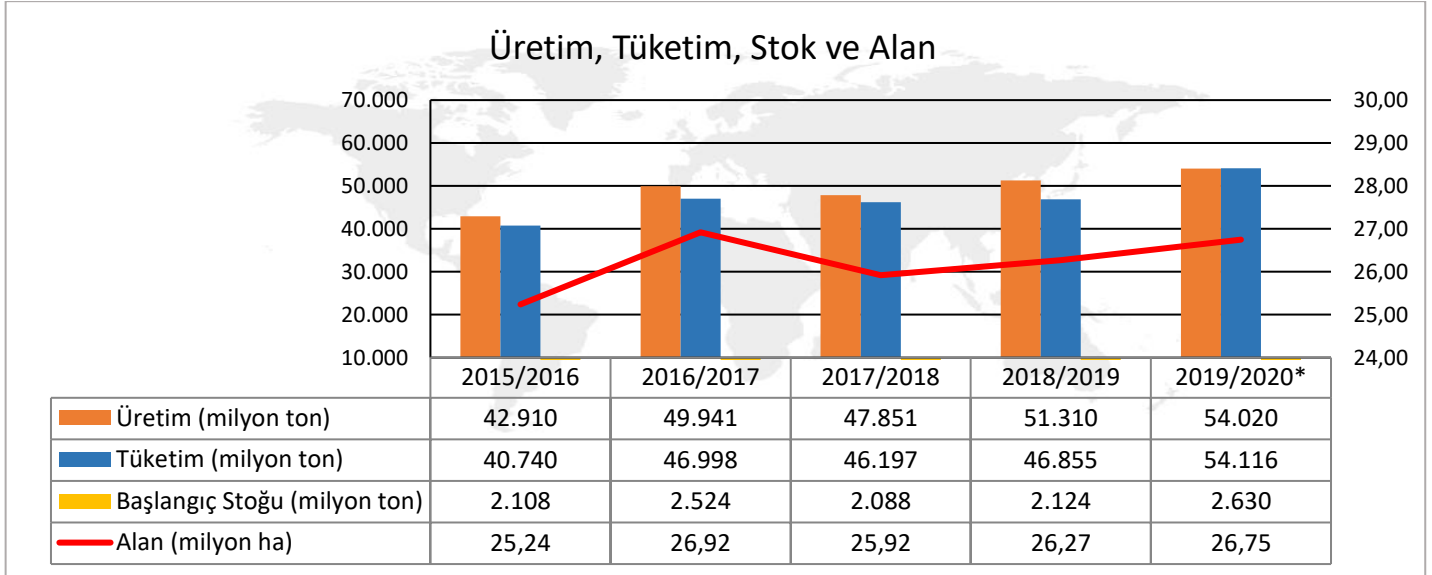


ÜRÜN MASALARI AYÇİÇEĞİ BÜLTENİ

SAYI: 10

EYLÜL 2020

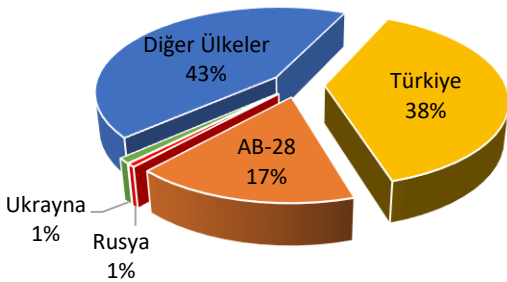
DÜNYADA AYÇİÇEĞİ



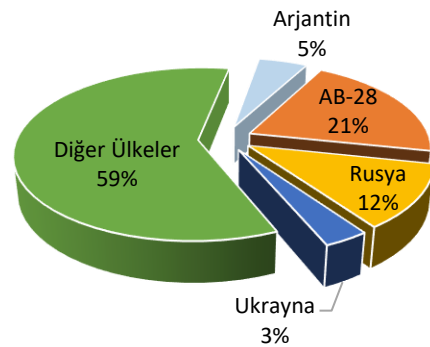
Kaynak: USDA, *öngörü

Tüketimin artmasıyla birlikte artan gıda talebi ham yağ ihtiyacı ve üretimine de yansımıştır. **Rusya ve Ukrayna'da artan üretim miktarı** ile azalan kolza üretiminden doğan kolza yağı açığından dolayı dünya genelinde 2019-2020 üretim sezonunda ayçiçeği yağı kullanımı rekor seviyelere ulaşmıştır. Bunun yanında COVID-19 nedeniyle artan taleplere karşılık; Rusya, Moldova ve Ukrayna'nın tohum yerine ham yağ ve çıkan küspeyi ayrı ayrı satıp ihracatta daha fazla gelir elde etmek istemesi, ayçiçeği fiyatlarında hareketlenmelere neden olmuştur.

Ayçiçeği İthalatı (2020/2021)



Ayçiçeği İhracatı (2020/2021)

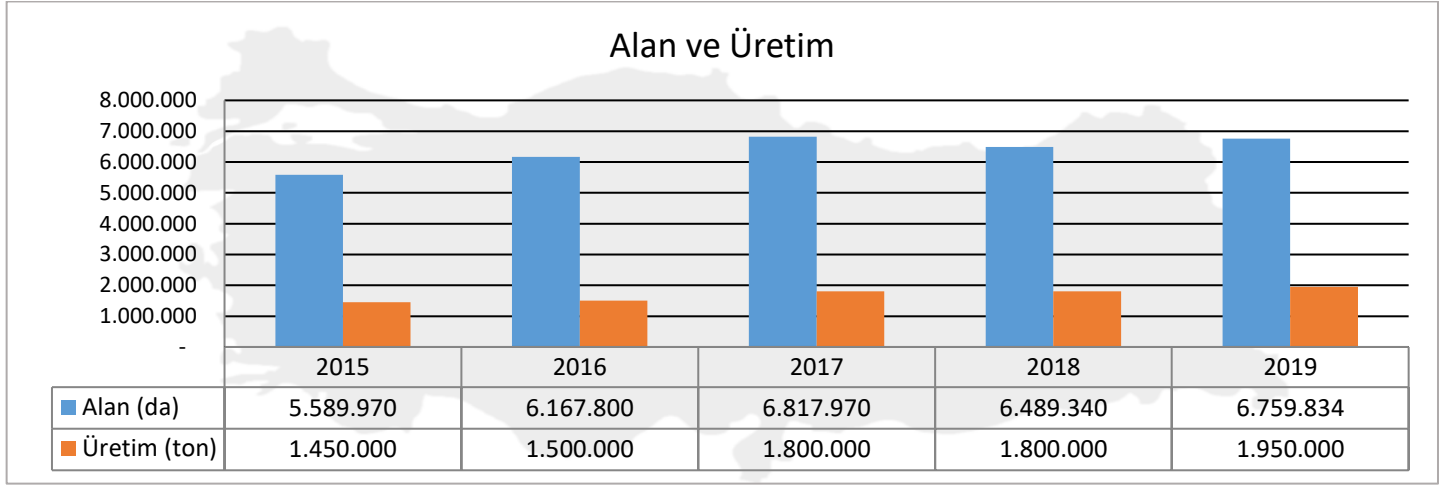


Kaynak: USDA

2020/2021 pazarlama yılında Temmuz ayı itibariyle dünya genelinde **2,54 milyon ton** ithalat ve **2,94 milyon ton** ihracat gerçekleşmiştir. Dünya ayçiçeği ithalatının yaklaşık %38'ini Türkiye,

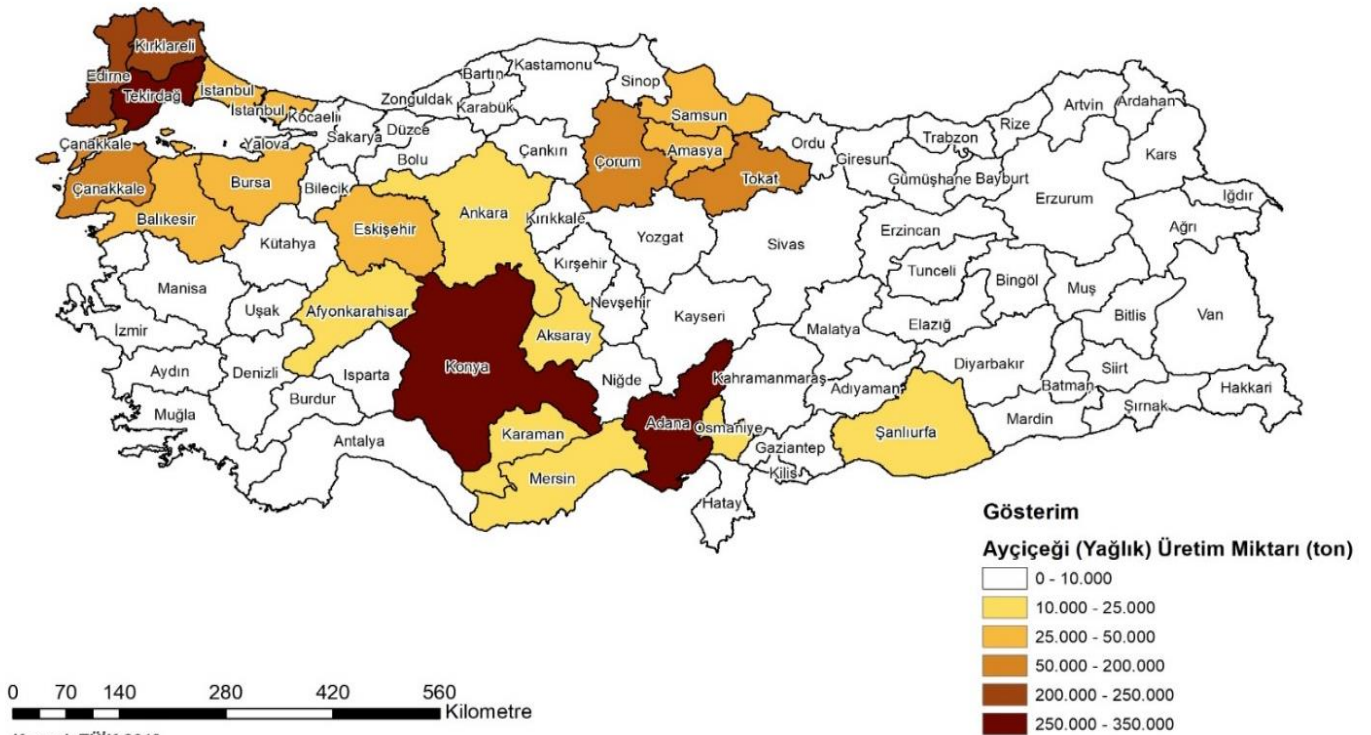
%17'sini ise AB ülkeleri gerçekleştirmiştir. Ayçiçeği ihracatında önde gelen ülkeler ise AB ülkeleri ve Rusya'dır.

TÜRKİYE'DE AYÇİÇEĞİ

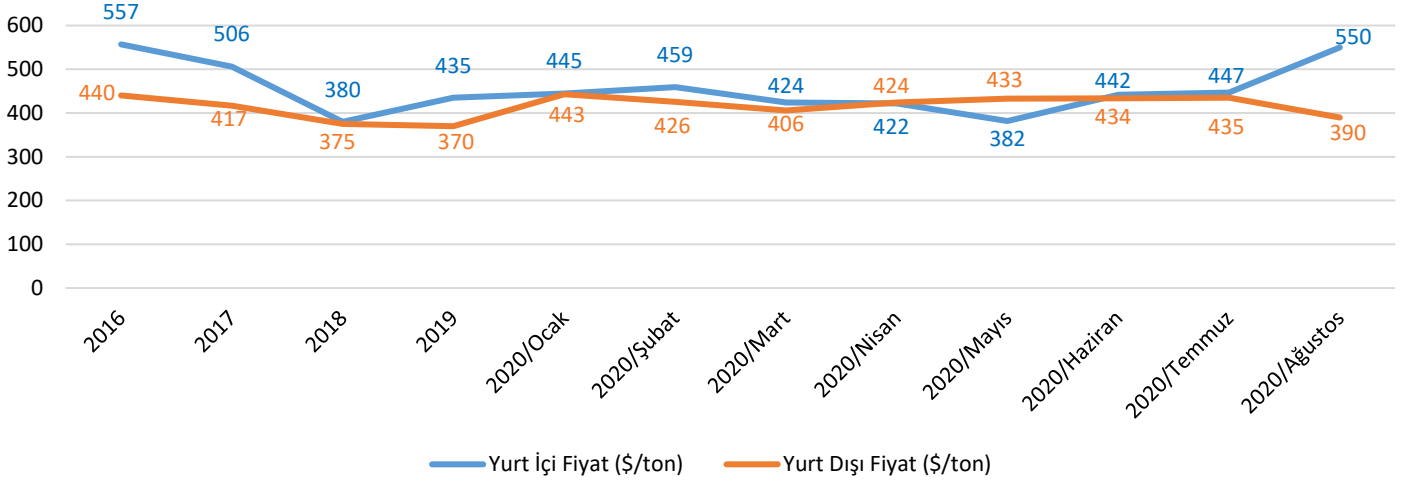


Kaynak: TÜİK

Türkiye yağlık ayçiçeği ekiliş alanları 2015 yılında 5,6 milyon dekar iken 2019 yılında **%21 artarak** 6,7 milyon dekara yükselmiştir. Diğer yandan 2015 yılında 1,4 milyon ton olan ayçiçeği üretimi 2019 yılında yaklaşık **%39 artarak** 1,95 milyon tona ulaşmıştır. TÜİK 2018/2019 pazarlama yılı verilerine göre ayçiçeğinin yeterlilik oranı **%66,4**'tür. 2015 yılında dekara verim ortalaması 264 kg iken 2019 yılında dekara verim **%10** artarak 289 kg'a yükselmiştir.



Yurt İçi ve Yurt Dışı Fiyatlar

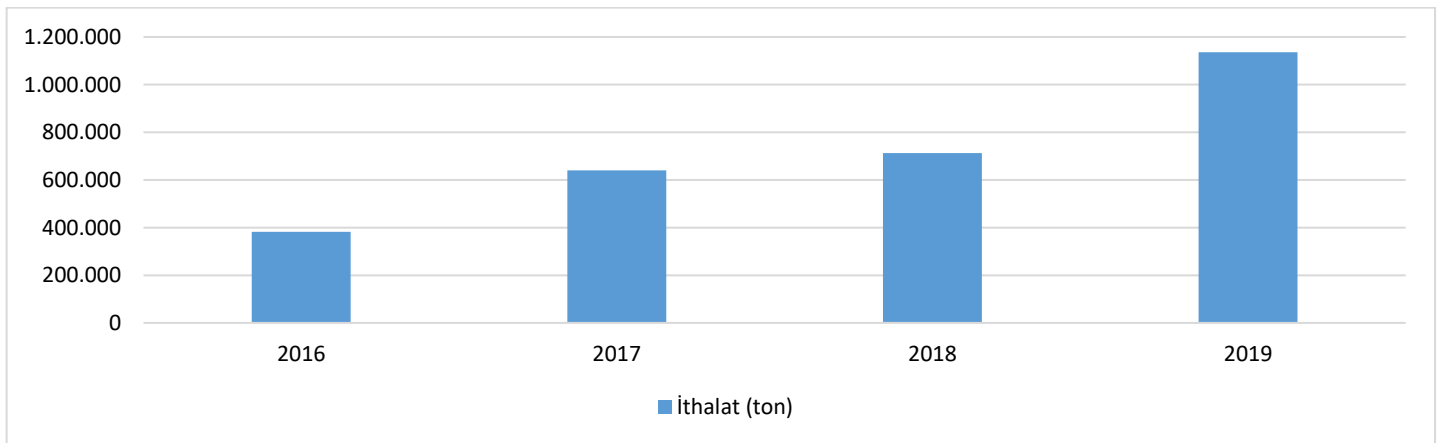


Kaynak: USDA, Tekirdağ Ticaret Borsası, T.C. Merkez Bankası ilgili yıl/ay dolar kuru alınmıştır.

Mart ayında düşüş gösteren yurt dışı fiyatları Mayıs ayında **433 \$/ton** seviyesine yükselmiş olup Haziran ve Temmuz aylarında aynı seviyede kalmış ve Ağustos ayında ise **390 \$/ton**'dan işlem görmektedir.

Yurt içi borsalarda hasadın başlamasıyla birlikte 15 Eylül tarihi itibarıyla **4.100–4.360 TL/ton** (**549-584 \$/ton**)'dan işlem görmektedir. (\$ kuru: 7,47 TL)

DIŞ TİCARET



Kaynak: TÜİK, GTİP No: 12060010, 12060091, 12060099

Ülkemizde ayçiçeği tohumu ithalatı 2016 yılında **382 bin ton** ve **263 bin \$** iken 2019 yılında **1,1 milyon ton** ve **516 bin \$** olarak gerçekleşmiştir.

2019 yılının ilk yedi ayında **918 bin ton** olarak gerçekleşen ayçiçeği tohumu ithalatı, 2020 yılının ilk yedi ayında toplam **887 bin ton** olarak gerçekleşmiştir.

2019 yılında ayçiçeği tohumu ithal edilen ülkeler Moldova, Romanya ve Rusya olarak öne çıkarken 2020 yılının ilk 7 ayında Rusya, Bulgaristan, Çin ve Moldova ön plana çıkan ülkeler arasında yer almaktadır.

DEĞERLENDİRME

- Hasat sezonunun başlamasıyla birlikte daha önce açıklamış olduğu %40 yağ ve %8 nem oranlı ayçiçeği alım fiyatını **Konya Şeker Kurumu 3.875 TL/ton, Trakya Birlik 3.850 TL/ton, Karadeniz Birlik ise 3.500 TL/ton** olarak revize etmiştir.
- Ağustos ayında kısmen başlayan ayçiçeği hasadı, Eylül ayıyla birlikte tüm bölgelerimizde yoğun bir şekilde devam etmektedir.
- Adana'da hasat il genelinde tamamlanmak üzeredir.
- Konya'da Ağustos ayının sonlarına doğru başlayan hasat %50-60 seviyelerinde devam etmektedir.
- Tekirdağ'da pandemi nedeniyle geç ekiliş yapılan alanlarda Eylül ayının ilk haftasında başlayan hasat %75 seviyesine ulaşmıştır.
- I. ürün ayçiçeği hasadının bittiği Edirne'de II. ürün ayçiçeği hasadı devam etmektedir.
- Çanakkale'de ayçiçeği hasadı başlamıştır.
- Ülke genelinde ayçiçeği vejetasyon döneminde herhangi bir olumsuzluk yaşanmamış olup beklentileri karşılayan verimler alındığı gözlemlenmektedir.
- Saha gözlemlerine ait fotoğraflar aşağıdaki gibidir.



HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Tarım Havzaları Daire Başkanlığı

☎ 0 312 258 84 03

✉ urunmasalari@tarimorman.gov.tr